

[Hartvig Frisch.]

vedrørende vort Retsvæsen, en Kontrolret til at kunne rejse Spørgsmaal og faa en ansvarlig Minister frem til at give Svar. Jeg synes, det ærede Medlem skulde tænke paa Konsekvenserne af det, han sagde, naar han sagde, han vilde gaa med til noget, men at han ikke anede, hvordan det skulde gøres.

Det ærede Medlem Hr. Gregersen holdt jo et smukt Foredrag for os om Grundskyld, og de smukke Tanker giver jeg principielt min Tilslutning. Jeg tror nu nok, at Retsforbundet er ved at tale Tanken til Døde, og det bliver nok Socialdemokraterne, der kommer til at udføre Tanken, som vi jo i høj Grad interesserer os for. . . . (*Oluf Pedersen:* Det var snart paa Tiden!). Ja, men denne Tanke, at putte det ind i Grundloven, finder jeg ikke er saa politisk velovervejet. Naar nu Retsforbundet er gaaet med til denne Grundlovsreform, synes jeg ikke, de skulde læsse for meget op paa Trillebøren.

Angaaende det ærede Medlem Hr. Gregersens stadige Udtalelse om Righospitalet vil jeg gerne sige, at jeg fandt den ganske sjov første Gang og har ogsaa været med til at grine af den, men jeg synes ikke, den egner sig til filosofisk Uddybning, og jeg synes, at det ærede Medlem nu skulde forskaane os for den. Der kommer jo et Punkt, hvor det maa være kommet ind i vor Opfattelse, at det ærede Medlem har fundet paa det, men, som sagt, til egentlig Debat egner det sig ikke. Det ærede Medlem kunde have udtrykt sine Betænkeligheder ved, at man foruden de kredsoptillede vælger ogsaa disse Folk og endda med Lister, der er tilgængelige for hele Befolkningen. Det er noget, der ikke rigtig fremhæves af Modstanderne af Landslisten, at det dog i Sammenligning med det, vi har haft, nemlig de tingvalgte, der var en af de store Opfindelser i Grundloven af 1915, og som var et af Venstres Kælebørn, er langt at foretrække, selv om det opererer paa samme Grundlag; man ønsker, der skal være en Adgang til det politiske Liv for saadanne kvalificerede, om hvilke man ved, at det er vanskeligt for dem at komme ind ad den almindelige Vej.

Det blev sagt her i Debatten, at de ikke turde præsentere sig for Vælgerne. Sagen er

den, at mange af dem, der her er Tale om, ved deres Arbejde og Beskæftigelse og ved det stærke Beslag, der er lagt paa deres Tid, vilde være meget vanskeligt stillede, hvis de skulde ud til det, som vi alle kender her i dette Ting, nemlig Turen rundt paa Vælgermøderne. Saa kan man ganske vist sige som saa: Hvis de ikke kan tage det, maa de lade være! Men skal man da i det politiske Liv give Afkald paa disse Personer med deres Kvalifikationer, som er noget hen i Alderen? Som yngre Menneske gaar man jo med Glæde med paa Turen. Det falder først lidt besværligt, naar man er kommet hen i Alderen, og ofte vil netop de Kvalifikationer være blevet paafaldende for Nationen hos en Mand hen i Alderen, naar han har naaet det høje Stade paa de og de specielle faglige Omraader.

Saa er Spørgsmaalet: Skal man udelukke ham, eller skal man erkende, at der er en Interesse forbundet med ham? Og hvis man erkender det sidste — og det kunde jeg tænke mig adskillige af de Kritkere, der netop har været værst over for Rigsglisten, vilde —, saa maa man tage en saadan Mand ind paa Rigsglisten. Og saa rejser Spørgsmaalet sig: Er det virkelig den værste Form, det har faaet her, at de, der skal udpeges, skal præsenteres for hele den samlede Nation, idet de skal staa paa Lister, saa enhver Vælger i Valglokalet overalt, hvor der agiteres, har Lejlighed til at gøre deres Meninger og Tanker om netop disse Personer gældende. Det er en ganske overordentlig fri Form over for Vælgerne i Forhold til, hvad der hidtil har været gældende.

Jeg forstod, at det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel vilde blive staaende ved den Forfatning, vi har. Jeg synes nok, der kunde gøres adskilligt flere Bemærkninger om dette, som det ærede Medlem kaldte privilegeret Valgret, nemlig at det er ganske faa og smaa Forsamlinger, som udpeger de tingvalgte eller endog udpeger ved Valgmandsvalgene dem, der bliver valgt.

Jeg kommer saa til nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen. Jeg vil gerne til en Indledning sige, at der skal et stærkt Bryst til næsten i to Timer at høre det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen forsvare Friheden, naar man ved, at det ærede Medlem har Proletariatets